

Sang, Sprog og Samvær – kulturaftale for Midt- og Vestjylland 2021 - 2024

Sang, Sprog og Samvær er et fireårigt udviklingsprojekt for målgruppen 0-2 år. Projektet ejes af Den Jyske Sangskole (DJS), der samarbejder med sundhedsplejen i de enkelte kommuner om at tilpasse projektets form og indhold til at stimulere og underbygge netop deres behov og potentialer. I samarbejde med sundhedsplejen i Herning Kommune, har DJS udviklet en prototype på den sangværktøjskasse som er grundstenen i projektet og selve manifestationen af det tværfaglige samarbejde mellem Den Jyske Sangskole og sundhedsplejen – mellem kultur og sundhed. Denne værktøjskasse er udviklet til at kunne anvendes som en direkte del af sundhedsplejens arbejde, og tilbyder bl.a. sange og øvelser der er direkte rettet mod de udviklingsmål sundhedsplejersken sætter for børn og forældre imellem besøgene.

Formål

Projektet er bygget op om sang, musik og bevægelse som stimulation for sproglig, kognitiv, motorisk og social udvikling og inklusion. Projektet undersøger hvordan tidlige sangfællesskaber mellem børn og voksne kan fremme relationer, trivsel, inklusion, dannelse og stimulerende læringsmiljøer, der støtter børnenes sanselige og sproglige udvikling. Sideløbende fokuseres der i projektet på, at udvikle metoder, fællessprog og kollegial sparring mellem en kulturinstitution (i dette tilfælde DJS) og den lokale sundhedspleje. På denne måde udvikles modeller for hvordan vi kan forbedre gensidig opkvalificering mellem ressourcepersoner på tværs af sektorer med henblik på forde ejerskab hos begge parter – og ikke kun hos kulturaktørerne.

Vi vil udvikle operationelle og brugbare projekforløb, hvor sangværktøjskassen er med til at muliggøre, at både forældre og sundhedsplejersker kan arbejde med væsentlige dele af den enkelte kommunes børnepolitiske indsatsområder igennem sansemotorisk stimulation, lydunivers, musikalsk kommunikation, udvikling af tidlige sprogmelodier mm. Vi ønsker at højne sundhedsplejerskens bevidsthed om hvordan sang, musik og bevægelse kan bidrage til deres arbejde med tidlige sprogvurderinger, motorik, barnets evne til at fokusere og udvikling af relation og tilknytning forældre og barn imellem.

Projektet vægter anvendelighed, vedkommenhed og den bredest mulige inklusion af forældre fra alle samfundslag og grupper. Afsættet for dette er sangværktøjskassen, der danner afsæt og inspiration til at forældre og sundhedsplejersker selv kan arbejde videre med metoderne uden for projektet eller efter projektets afslutning.

Sang, Sprog og Samvær er altså et projekt, der opfordrer til *kontinuerlig udvikling* med afsæt i et velfunderet og gennemtestet vidensgrundlag. Projektet kan komme til at spille en afgørende rolle i arbejdet med at udvikle og opbygge viden og relationer i krydsfeltet mellem kultur og sundhed – herunder mellem kommunale afdelinger og kulturaktører. De kulturaktører, som ikke direkte

indgår i projektet, vil kunne drage nytte af ovenstående i kommende projekter og samarbejder, hvor Sang, Sprog og Samvær kan fungere som brobygger for potentielle nye partnerskaber.

Aktiviteter og formater

I vores indledende arbejde er vi blevet opmærksomme på, hvor forskellige forudsætninger sundhedsplejen har i de enkelte kommuner. Når vi starter op i en kommune, vil vi derfor indgå i tæt sparring med den enkelte kommunes sundhedspleje, foreninger, lokalafdelinger og relevante lokale kulturaktører – ligesom vi har gjort i Herning. Her skal vi afdække og lære mere om de lokale initiativer der allerede finder sted i den enkelte kommune, hvilke udfordringer/potentialer de har og hvor/hvordan en sangværktøjskasse kan sættes i spil. Der er stor forskel på hvor mange arenaer sundhedsplejen spiller ind i, hvor mange besøg de har til rådighed hos den enkelte familie, og hvor de ønsker at udvikle sig fagligt og indsatsmæssigt. Med værktøjskassen som fællesnævner kan vi udvikle skræddersyede modeller til og med den enkelte kommune. Her kan der eksempelvis være mulighed for at inddrage musikskolen, biblioteket eller tænke ind i allerede eksisterende kulturelle tiltag – eks. har vi været i dialog med sundhedsplejen i Struer Kommune, om muligheder for at underbygge nuværende initiativer i forbindelse med Lydens By. På denne måde sikrer vi en stærk lokal forankring og vedkommenhed i de enkelte kommuner.

De aktiviteter vi bringer med ind som afsæt til udbredelse af sangværktøjskassen er:

- 1) Sangkonsulenterne besøger mødregrupper, barselscafeer mm. Her introducerer de sangværktøjskassen og overleverer den til forældrene.
- 2) Sundhedsplejerskerne inkorporerer sangværktøjskassen direkte i deres arbejde under de forskellige besøg. Her tænkes værktøjskassen allerede ind ved to-måneders besøget, ved besøg til andengangsføddende og ved yderligere behovsbesøg
- 3) Sundhedsplejerskerne præsenterer og overleverer sangværktøjskassen til sårbare og udsatte familier under deres besøg (oftest de familier der ikke er i mødregrupper eller kommer til barselscafeer/andre aktivitetstilbud). Efterfølgende vil de løbende følge op på brug af værktøjskassen i efterfølgende besøg. Vi arbejder på, at få dele af sangværktøjskassens materiale oversat til udvalgte fremmedsprog, så den også kan bruges i arbejdet med indvandrerfamilier hvor sundhedsplejerskerne ofte oplever, at sproglige udfordringer afholder familierne fra at deltage i aktiviteter med deres børn.
- 4) Vi arbejder på at få link til online materiale trykt som en del af barnets bog
- 5) Vi undersøger muligheder for, at sangværktøjskassen kan afhentes på samme måde som bibliotekernes sprogkuffert.

De ovenstående aktiviteter og formater suppleres af ideer og ønsker fra de enkelte kommuner, der alle har forskellige fora og aktiviteter hvor sangværktøjskassen yderligere kan sættes i spil.

På denne måde vurderer vi, at sangværktøjskassen vil nå ud til den størst mulige andel af målgruppen – de unge 0-2 årige borgere.